

Sygn. akt II K 370/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2017 roku

Sąd Rejonowy w Legionowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSR Anna Szelağ

Protokolant Kinga Grzywacz

w obecności oskarżyciela posiłkowego M. S.

Prokuratora Ewy Brzosko - Urman

po rozpoznaniu dnia 19.09.2017r.

sprawy **B. O.**, urodz. (...) w W.

syna H. i J. z d. R.

oskarżonego o to, że: w okresie od 07.11.2016 r. do 28.12.2016 r. w L., woj. (...) udaremnił wykonanie protokołu ugody Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Północ w Warszawie z dnia 28.10.2015 r. sygn. akt VI P 203/15 poprzez ukrycie składników majątku w postaci samochodu ciężarowego m-ki C. (...) nr rej. (...) zajętego w dniu 19.04.2016 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie M. O. w toku postępowania egzekucyjnego Km 598/16, a następnie w dniu 19.09.2016 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Legionowie w toku postępowania egzekucyjnego Km 1798/16 przez zaznaczenie w protokole pierwszego zajęcia z dnia 19.04.2016 r. w ten sposób, że nie podstawił zajętego pojazdu na wyznaczone terminy licytacji, tj. 07.11.2016 r. i 28.12.2016 r. w lokalu przy ul. (...) w L., uniemożliwiając tym samym zaspokojenie roszczeń wierzyciela M. S.; -

tj. o czyn z art.300§2kk

orzeka:

oskarżonego B. O. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art.300§2kk skazuje oskarżonego, a na podstawie art.300§2kk w zw. z art.37akk w zw. z art.34§1 i §1a pkt.1kk w zw. z art.35§1kk wymierza oskarżonemu karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym; -

- na podstawie art.46§1kk zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego M. S. kwotę 4500 zł (cztery tysiące pięćset) tytułem częściowego naprawienia szkody; -

- na podstawie art.624§1kpk zwalnia oskarżonego od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych i obciąża nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt II K 370/17

UZASADNIENIE

Na podstawie ujawnionego materiału dowodowego Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ugodą zawartą w protokole rozprawy z dnia 28.10.2015 r., sygn. akt VI P 203/15 Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, między pozwanym (...) Spółka z

o.o. w L. reprezentowaną przez radcę prawnego P. S., a powodem M. S., pozwany zobowiązał się wypłacić na rzecz powoda kwotę 7.700 zł netto tytułem wynagrodzenia. Pieniądze miały być zapłacone w terminie do dnia 22.12.2015 r., przelewem na rachunek bankowy. Ponadto pozwany zobowiązał się do odprowadzenia od wypłaconego wynagrodzenia wszelkich wymaganych należności składkowych na rzecz ZUS-u i podatkowych na rzecz właściwego Urzędu Skarbowego od kwoty wynagrodzenia po jej ubruttowaniu oraz do przedstawienia powodowi dowodów na dokonanie tych czynności – w terminie 7 dni od dnia dokonania przelewu. M. S. oświadczył, że w danym roku rozlicza się według skali podatkowej 19 %. Następnie w dniu 03.02.2016 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie nadał klauzulę wykonalności w/w ugodzie.

Oskarżony B. O. pełniący funkcję prezesa spółki T. przedmiotowego zobowiązania nie wykonał i pismem z dnia 26.02.2016 r. M. S. złożył wniosek egzekucyjny do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy M. w W., wnosząc jednocześnie o ograniczenie egzekucji o wpłatę z dnia 04.02.2016 r. w kwocie 2700 zł. W dniu 15.03.2016 r. M. O. komornik przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w W. wszczął egzekucję, sygn. akt Km 598/16. W dniu 19.04.2016 r. o godz. 13.20 asesor komorniczy P. T. wraz ze świadkiem P. P. udał się na ul. (...) w L., do siedziby spółki, gdzie w obecności oskarżonego, który w trybie art.801kpc oświadczył, że obecnie mieszka pod w/w adresem i złożył również oświadczenie co do swojej sytuacji materialnej, zajęto ruchomość w postaci (...) nr rej. (...) VIN (...). Jednocześnie B. O. zadeklarował, że będzie wpłacał po 1000 zł począwszy od maja 2016 r. na poczet długu. Zgodnie z protokołem zajęcia ruchomości z dnia 19.04.2016 r. wartość zajętego pojazdu oszacowano na 6000 złotych. Zajęty pojazd został oddany pod dozór oskarżonego, co pokwitował własnoręcznym podpisem. Z tym, że wcześniej B. O. został pouczony o prawach i obowiązkach dozorczy i o treści art.300kk, czyli o odpowiedzialności karnej za zbycie, usunięcie zajętego mienia spod egzekucji, jak również pouczono go o sposobie zwolnienia zajętego pojazdu spod egzekucji. Następnie po wystosowaniu pisma z dnia 19.05.2016 r. przez A. W. komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Legionowie, w którym informował, że jest właściwym do prowadzenia dalszej egzekucji z pojazdu C. (...) nr rej. (...), to w dniu 17.06.2016 r. komornik M. O. wydał postanowienie o przekazaniu sprawy A. W.. Postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte w dniu 19.09.2016 r. przez w/w komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Legionowie pod sygn. akt Km 1798/16. W dniu 19.09.2016 r. komornik wydał obwieszczenie o pierwszej licytacji w/w ruchomości, która miała się odbyć w dniu 07.11.2016 r. o godz. 09:00, w lokalu ul. (...) w L.. Jednocześnie w obwieszczeniu wskazano wartość szacunkową pojazdu, jako 6.000 zł, zaś cenę wywoławczą ustalono na kwotę 4.500 zł. Do licytacji jednak nie doszło, ponieważ prezes spółki B. O. mimo prawidłowego zawiadomienia o licytacji nie podstawił pojazdu na wyznaczone miejsce. Kolejny termin licytacji został wyznaczony na dzień 28.12.2016 r., gdzie ponownie podano, że wartość szacunkowa (...) to 6.000 zł, zaś cena wywoławcza to 4.500 zł. Ta licytacja również nie doszła do skutku, ponieważ oskarżony nie udostępnił w/w pojazdu. Następnie komornik powiadomił pełnomocnika pokrzywdzonego, że prawdopodobnie B. O. uchylił zajęte mienie spod egzekucji.

W dniu 27.12.2016 r. pełnomocnik pokrzywdzonego złożyła do Prokuratury Rejonowej w Legionowie zawiadomienie o przestępstwie wyjęcia spod egzekucji zabezpieczonej ruchomości przez B. O..

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie zeznań świadków J. S. (k.109, 184-185), A. W. (k.102-103, 185-186) oraz na podstawie dowodów w postaci: zawiadomienia o przestępstwie (k.1-2), kserokopii akt komorniczych (k.4-8, 20-60, 61-101), protokołu oględzin (k.18-19), protokołu zawiadomienia o przestępstwie (k.108-109), pism komornika (k.115, 119), jak również częściowo na podstawie wyjaśnień oskarżonego B. O. (k.127).

Oskarżony B. O. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że był w stałym kontakcie z komornikiem sądowym A. W. i informował, że samochód C. (...) stoi u mechanika i nie podstawi go na licytację. Tym samym komornik wiedział, gdzie znajduje się pojazd. To były informacje telefoniczne, oskarżony nie informował komornika o tym pisemnie.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom B. O., ponieważ nie znajdują one potwierdzenie w pozostałych wiarygodnych dowodach ujawnionych w niniejszej sprawie. Sąd uznał za niewiarygodne to, że oskarżony w jakikolwiek sposób

informował komornika o tym, że w/w pojeździe nie podstawi na licytację, bo zostawił go u mechanika. Przeczą temu dowody ujawnione w aktach sprawy Km 1798/16, gdzie nie ma żadnego potwierdzenia na to, że B. O. przedkładał takie informacje, nadto jak wynika z zeznań A. W., to wymaga ona, aby wszelkie informacje od stron były udzielane na piśmie.

W niniejszej sprawie w charakterze świadka przesłuchano J. S. i A. W., którym sąd w całości dał wiarę, ponieważ brak jest okoliczności, które negatywnie rzutowałyby na ich wiarygodność. Pokrzywdzony J. S. spójnie i logicznie przedstawił podejmowane przez niego czynności zmierzające do wyegzekwowania należnej mu wierzytelności obciążającej oskarżonego. Z kolei A. W. przyznał, że zdarza się, że dłużnicy czasami dzwonią do kancelarii i tłumaczą, dlaczego np. nie podstawią pojazdu do licytacji, nie pamiętał jednak, czy oskarżony telefonicznie informował o takim fakcie. Świadek nie miał jednak wątpliwości, że udzielający informacji zawsze jest zobowiązany do przedkładania tych informacji pisemnie i jest o tym pouczany, że oczekiwana jest dokumentacja złożona do akt sprawy, z rozmów telefonicznych nie sporządza się notatek urzędowych.

Prawdziwość, autentyczność i rzetelność sporządzenia ujawnionych w sprawie pozostałych dowodów nieosobowych, w tym w postaci kserokopii dokumentów zgromadzonych w aktach komorniczych, nie była przedmiotem zarzutów stron, ani też nie wzbudziła wątpliwości sądu. Zostały one sporządzone poprawnie, kompleksowo i w sposób zgodny ze standardami rzetelnego postępowania, z tych też względów sąd w całości uznał te dowody za w pełni wiarygodne.

Reasumując, w świetle poczynionych przez sąd ustaleń wina B. O. nie budzi żadnych wątpliwości i czynem swoim wyczerpał on dyspozycję art.300§2kk. W okresie od 07.11.2016 r. do 28.12.2016 r. w L. oskarżony udaremnił wykonanie protokołu ugody Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Północ w Warszawie z dnia 28.10.2015 r. sygn. akt VI P 203/15, poprzez ukrycie składników majątku w postaci samochodu ciężarowego m-ki C. (...) nr rej. (...). Uczynił to w ten sposób, że nie podstawił zajętego pojazdu na wyznaczone terminy licytacji, tj. 07.11.2016 r. i 28.12.2016 r. w lokalu przy ul. (...) w L., uniemożliwiając tym samym zaspokojenie roszczeń wierzyciela M. S.. Pojazd został zajęty w dniu 19.04.2016 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie M. O. w toku postępowania egzekucyjnego Km 598/16, a następnie w dniu 19.09.2016 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Legionowie w toku postępowania egzekucyjnego Km 1798/16 przez zaznaczenie w protokole pierwszego zajęcia z dnia 19.04.2016 r. Należy w tym miejscu podnieść, że zgodnie z treścią art.300§2kk karze podlega, kto w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu lub innego organu państwowego, udaremnia lub uszczupla zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że usuwa, ukrywa, zbywa, darowuje, niszczy, rzeczywiście lub pozornie obciąża albo uszkadza składniki swojego majątku zajęte lub zagrożone zajęciem, bądź usuwa znaki zajęcia. Tym samym, przedmiotem ochrony z art.300kk są roszczenia uprawnionych wierzycieli i ich zabezpieczenie przed nieuczciwymi zachowaniami dłużników zmierzającymi do uniemożliwienia im zaspokojenia tych roszczeń. Czynność sprawcza polega na uszczuplaniu lub udaremnianiu zaspokojenia wierzycieli, a udaremnienie oznacza całkowite wyłączenie możliwości zaspokojenia, zaś uszczuplenie - zmniejszenie należności (patrz komentarz pod red. Górniok (w:) Górniok i in., t. 2, s. 461). Przy ustalonym stanie faktycznym, sąd uznał, że nie ma wątpliwości co do tego, że na skutek czynu B. O. doszło do uszczuplenia zaspokojenia wierzyciela, co do zajętego pojazdu.

Wracając natomiast do kwestii realizacji znamion występku z art.300§2kk, to można go popełnić tylko w zamiarze bezpośrednim kierunkowym. Sprawca musi podejmować opisane w przepisie zachowania w celu udaremnienia wykonania orzeczenia sądu lub innego organu (zob. wyrok SN z dnia 22 września 2005 r., III KK 140/05, OSNwSK 2005, poz. 1731). Jednakże, jak wynika z powyższych ustaleń, to B. O. miał wiedzę, że M. S. dochodzi spłaty wierzytelności poprzez wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Oskarżony miał również dokładną wiedzę, co do podejmowanych czynności przez komornika i niedostarczając zajętego pojazdu na miejsce wyznaczonej przez komornika licytacji, chciał uniknąć sprzedaży zajętego mienia. Należy również podnieść, że gdyby to nie było celem działania B. O., to wystarczyłoby, że udostępniłby pojazd w dacie ostatniej licytacji lub nawet pisemnie poinformowałby o problemach związanych z dostarczeniem tego pojazdu na miejsce licytacji. Poza tym, nawet już po wszczęciu postępowania karnego w niniejszej sprawie, oskarżony nadal nie chciał wskazać miejsca przechowywania C. (...) i nadal nie udostępnił go ani komornikowi ani wierzycielowi.

Należy w tym miejscu podnieć, że wiosek pełnomocnika o sporządzenie pisemnego uzasadnienia dotyczy całości wyroku z czego wynika odmienianie, że pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zgłasza zarzuty co do ustaleń sądu donośnie stanu faktycznego, oceny wiarygodności wszystkich w/w dowodów oraz przyjętej kwalifikacji prawnej. Jednakże w mowie końcowej żaden zarzut w tym zakresie nie został przedstawiony, więc obecnie sąd został pozbawiony możliwości odniesienia się do odmiennego stanowiska oskarżyciela posiłkowego i jego pełnomocnika.

Kodeks karny za popełnienie przestępstwa stypizowanego w art.300§2kk przewiduje sankcję w postaci kary pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Wymierzając B. O. karę 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymierza 30 godzin w stosunku miesięcznym, sąd kierował się dyrektywami wynikającymi z treści art.37akk i art.53kk. Sąd uznał, że w/w wymiar kary odpowiada stopniowi społecznej szkodliwości czynu oskarżonego, rodzajowi chronionego dobra prawnego, jakim jest roszczenie uprawnionego wierzyciela, czyli mienie pokrzywdzonego oraz jej dolegliwość jest adekwatna do stopnia jego winy. Co prawda jak wynika z karty karnej wobec oskarżonego jeden raz warunkowo umorzono postępowanie karne o czyn z art.180akk i dwa razy został skazany na kary grzywny za występki z art.180akk, jednak sąd uznał, że stopień społecznej szkodliwości czynu nie jest na tyle znaczna, aby konieczne było stosowanie wobec niego kary pozbawienia wolności, jak wnioskował prokurator i oskarżyciel posiłkowy. Dokonując wyboru kary, spośród wskazanego katalogu kar, sąd uznał za najbardziej adekwatną karę ograniczenia wolności. W tym względzie, sąd kierował się ogólną zasadą, która zawiera zasadę preferencji kar nieizolacyjnych. Oznacza to, że bezwzględna kara pozbawienia wolności stanowi środek ostateczny (ultima ratio), po który można sięgnąć tylko wtedy, gdy żadna z wymienionych kar lub żaden środek karny "nie może spełnić celów kary" (por. uchwała SN z dn.30 X 1979 r., sygn. akt VII KZP 31/77, OSNKW 1979, nr 7, poz. 77). Tym samym karę powinno się degradować od grzywny, kary ograniczenia wolności do pozbawienia wolności, gdzie karę pozbawienia wolności wymierza się w ostateczności. Oskarżony prowadzi ustabilizowany tryb życia, co przekonuje sąd, że przedmiotowy czyn miał jednorazowy charakter, a jego warunki osobiste pozwalają na przyjęcie pozytywnej prognozy kryminologicznej. Ponadto B. O. swoim działaniem nie wyrządzili szkody materialnej o dużych rozmiarach, a wręcz przeciwnie podjął działania w celu spłaty zasądzonych wobec niego należności, z kwoty 7.700 zł uiścił 2.700 zł. To dowodzi, że wprowadzicie nie do końca efektywnie, jednakże B. O. próbował wykonać zawartą ugodę.

Na podstawie art.46§1kk sąd uwzględnił wniosek oskarżyciela posiłkowego w części i zasądził od oskarżonego na rzecz M. S. kwotę 4.500 zł tytułem częściowego naprawienia szkody. W wyroku z 23 lipca 2009 r. (V KK 124/o,LEX nr 519632) Sąd najwyższy stwierdził, że „z samej istoty środka karnego przewidzianego w art. 39 pkt 5 k.k. i art. 46 § 1 k.k. wynika jego prawnokarny, represyjny charakter, dopiero w drugim rzędzie realizujący też funkcję kompensacyjną”. Wprawdzie pełnomocnik pokrzywdzonego wniósł o zasądzenie 6.000 zł, jednak jak wynika z obwieszczeniu o licytacji, to 6.000 zł wynosiła wartość szacunkowa zajętego pojazdu, zaś wskazana cena wywołania to 4.500 zł. Tym samym gdyby faktycznie licytacja doszła do skutku, to samochód za tą cenę mógłby być sprzedany i pokrzywdzony nie uzyskałby pełnej kwoty 6.000 zł. Czyli oskarżony swoim postępowaniem uniemożliwił zaspokojenie roszczeń pokrzywdzonego M. S. na co najmniej kwotę 4.500 zł. Jednocześnie należy zaznaczyć, że oskarżyciel posiłkowy nadal ma skuteczny tytuł wykonawczy i nadal może dochodzić wyegzekwowania pełnej należnej mu kwoty.

Na podstawie art.624§1kpk sąd zwolnił B. O. od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych i obciąża nimi Skarb Państwa. W tym zakresie sąd wziął pod uwagę sytuację materialną oskarżonego, który nie pracuje i utrzymuje się z darowizn rodziny.